

ним збитків або упущення вигоди, економічне зростання та стабільність.

1. Пономаренко В. С. Стратегічне управління розвитком підприємства: навчальний посібник / В. С. Пономаренко, О. І. Пушкар, О. М. Тридід. – Харків : ХДЕУ, 2002. – 640 с.

2. Мних М. В. Планування діяльності підприємства в сучасних економічних умовах / М. В. Мних. – Київ: Знання України, 2004. – 92 с.

3. Князь С.В. Фінансовий менеджмент / С.В. Князь, Н.Г. Георгіаді, О.В. Князь. – Львів: Видавництво Національного ун-ту «Львівська політехніка», 2006. – 184 с.

ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНИХ КОМПАНІЙ

Кірсань І.О.

Науковий керівник – Плотницька С.І., д-р екон. наук, доцент

Для України специфічна функція забезпечення необхідного контролю за співвідношенням показників «якість – прибуток» енергопостачальних компаній є першочерговою для забезпечення надійної якості послуг з передачі та постачання електроенергії.

Нині робота в цьому напрямі для підприємств електроенергетичної галузі України тільки розпочинається. Через відсутність у чинному законодавстві жорстких норм і штрафних санкцій за порушення показників якості фінансові менеджери енергопостачальних компаній або взагалі не використовують в управлінні прибутком функцію забезпечення необхідного контролю за співвідношенням між прибутковістю компанії та якістю наданням послуг з передачі та постачання електричної енергії, або розглядають її як перспективну в разі зміни нормативної бази.

Для оцінки якості надання послуг з передачі та постачання електричної енергії на державному рівні НКРЕ прийнято рішення використовувати загальноприйняті показники ефективності роботи енергопостачальних країн східної Європи. Відповідно до розпорядження НКРЕ № 86-р від 05.07.2007 р. [1], якість послуг з постачання електроенергії визначається такими факторами:

- надійністю електропостачання;
- комерційною якістю – якістю відносин між постачальником та існуючим або потенційним споживачем;
- якістю поставленої електроенергії.

Надійність енергопостачання характеризується такими показниками:

- SAIFI – індекс середньої частоти перерв електропостачання у

системі. Розраховується як відношення сумарної кількості відключених споживачів (точок обліку споживачів) унаслідок усіх перерв електропостачання протягом звітного періоду до загальної кількості споживачів (точок обліку споживачів);

- SAIDI – індекс середньої тривалості перерв в електропостачанні у системі. Розраховується як відношення сумарної тривалості відключень споживачів (точок обліку споживачів) унаслідок усіх перерв електропостачання за звітний період до загальної кількості споживачів (точок обліку споживачів).

Комерційна якість безпосередньо пов'язана з відносинами між постачальником електричної енергії та існуючими або потенційними споживачами та включає скарги споживачів щодо якості відносин між постачальником і споживачем, зокрема, помилки в рахунках, несвоєчасно виставлені рахунки, порушення термінів виконання заявок, неправомірні дії персоналу тощо.

У країнах із розвинутою ринковою економікою до енергопостачальних компаній застосовується методика стимулюючого регулювання, що передбачає взаємозв'язок усіх факторів, у тому числі урахування зміни обсягів корисного обсягу, кількості споживачів, ефективності здійснення господарської діяльності та, відповідно, дотримання цілої низки показників якості надання послуг з передачі та постачання електричної енергії [2].

Дослідження методичних підходів до управління прибутком енергопостачальних компаній в Україні і інших країнах на основі компаративного (порівняльного) аналізу дозволило виокремити ознаки методичного підходу до управління прибутком іноземних енергопостачальних компаній, які відмінні від вітчизняних:

- дотримання єдиних норм і правил для всіх енергопостачальних компаній галузі;

- відсутність жорсткого контролю з боку регуляторного органу за дотриманням структури витрат компаній;

- жорсткий контроль з боку держави за дотриманням показників якості послуг і наявністю взаємозв'язку цих показників із розміром прибутку;

- економічне стимулювання енергопостачальних компаній до скорочення витрат;

- порівняння компаній за допомогою економіко-математичного моделювання або бенчмаркінгу.

1. Про надання ліцензіатами інформації за формою моніторингу показників якості послуг у II півріччі 2007 року: [Електронний ресурс] // Розпорядження НКРЕ № 86-р від 5 лип. 2007 р. – Режим доступу: http://business.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Шепелик О.Я.

Науковий керівник – Плотницька С.І., д-р екон. наук, доцент

Будівельна галузь посідає одну з ключових позицій в національній економіці, а рівень її розвитку говорить про економічний розвиток країни в цілому. Особливістю функціонування будівельної галузі є тісний взаємозв'язок з іншими галузями національної економіки, оскільки саме тут створюється матеріальна база виробництва. Розробка та реалізація стратегій розвитку національної економіки кожного з регіонів країни неможлива без інтенсифікації будівництва, підвищення його обсягів та якості будівельних робіт на основі застосування сучасних методів будівництва, капітального ремонту, реконструкції та модернізації.

Сучасні теоретико-методичні підходи до ефективного функціонування будівельних підприємств, незалежно від їх спеціалізації, мають ґрунтуватися на підтримці належного рівня економічної безпеки. У сучасній науці не існує єдиного підходу щодо трактування сутності економічної безпеки, її складових, методів оцінки і місця та значення у системі ефективного управління підприємством. Аналіз існуючих наукових підходів довів, що економічна безпека підприємства є складним багатозначним поняттям, яке доцільно розглядати з різних позицій відповідно до мети дослідження. Найбільш поширеними є визначення економічної безпеки як захищеності діяльності підприємства, його потенціалу, інтересів, ресурсів; певний стан ресурсів, відносин, зв'язків господарюючого суб'єкта; систему заходів, спрямованих на забезпечення його конкурентоспроможності; ступеня реалізації й гармонізації економічних інтересів; властивості підприємства до розвитку, самовиживання, досягнення визначених цілей [1].

Формування системи економічної безпеки будівельного підприємства і розробка заходів з підтримання її належного рівня потребує вивчення галузевої специфіки. Будівельні підприємства, як ніякі інші, відчули руйнівний вплив зовнішнього середовища і виявилися нездатними дієво реагувати на нестабільні динамічні зміни у ньому.

Саме тому у галузі будівництва для підприємств важливим постає питання про створення певного запасу міцності, що дозволяє про-